

Dosarul nr. 2ra-725/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. V. Lastavețchi)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Danilov, I. Secieru, I. Cotruță)

ÎNCHEIERE

20 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Nicolae Craiu

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Janna Pavlova, reprezentată de avocatul Iurie Alexa

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Jannei Pavlova împotriva Iuliei Pavlova cu privire la declararea nulității testamentului

împotriva deciziei din 4 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Janna Pavlova, reprezentată de avocatul Iurie Alexa și menținută hotărârea din 1 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, prin care acțiunea a fost respinsă

constată:

La 30 martie 2018, Janna Pavlova, reprezentată de avocatul Iurie Alexa a depus cerere de chemare în judecată împotriva Iuliei Pavlova, intervenient accesoriu notarul Feodora Palic cu privire la declararea nulității testamentului.

În motivarea acțiunii a invocat că la XXXXX, a decedat soțul ei, Chiril Pavlov, iar după decesul soțului, moștenitorii legali a acestui este ea, fiica decedatului, Tatiana Pavlova și fiul decedatului, Roman Pavlov.

În cadrul procedurii succesorală a aflat despre faptul că la 4 noiembrie 2013, Chiril Pavlov a lăsat testament pe numele Iuliei Pavlova (sora decedatului), ultima a prezentat acest testament notarului, invocând calitatea de moștenitor testamentar a lui Chiril Pavlov.

Având în vedere prevederile art. 1469 alin. (2) și 1449 alin. (1) Cod civil, a considerat că testamentul menționat este viciat și nu poate produce efecte juridice.

Astfel, din textul testamentului din 4 noiembrie 2013, rezultă că Chiril Pavlov a avut intenție de a testa o parte din averea sa în beneficiu Iuliei Pavlova, menționând că „din averea cere-mi va aparține la ziua decesului meu, inclusiv bunurile imobile din str. XXXXX din mun. XXXXX, eu le testez dnei Pavlova Iulia...”, însă nu a specificat ce parte exact sau care bunuri exact din masa succesorală urmau a fi moștenite de Iulia Pavlova.

A evidențiat că, în aceste împrejurări, din testament nu rezultă voința decedatului, motiv din care acesta urmează a fi declarat nul.

Cu referire la prevederile art. 195, 199 și 201 Cod civil, a subliniat că testamentul contestat nu produce efecte juridice, deoarece nu indică la consimțământul și în special, la esența acestuia, or Chiril Pavlov așa și nu a indicat exact care din bunurile urmează a fi moștenite de Iulia Pavlova din totalitatea bunurilor ce îi aparțin.

Prin urmare, nu este stabilit obiectul actului juridic - bunurile referitor la care s-a dispus prin testament, ceea ce contravine prevederilor art. 206 alin. (2) Cod civil.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 195, 199, 201, 1469, 1449 Cod civil, art. 166 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, declararea nulității testamentului din 4 noiembrie 2013 eliberat de testatorul Chiril Pavlov pe numele Iuliei Pavlova, înregistrat în registrul actelor notariale sub nr. 10921.

Prin încheierea protocolară din 7 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, au fost atrași în proces în calitate de intervenienți accesorii Roman Pavlov, Tatiana Pavlova și notarul public Oleg Gladîș.

Prin hotărârea din 1 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a fost respinsă acțiunea integral.

Prin decizia din 4 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Janna Pavlova, reprezentată de avocatul Iurie Alexa și menținută hotărârea primei instanțe.

Prima instanță și instanța de apel au remarcat că Janna Pavlova nu a reflectat care este norma legală în temeiul căreia solicită declararea nulității testamentului, limitându-se doar la constatarea circumstanțelor de fapt, or argumentele din acțiune poartă un caracter general, abstract, fără a concretiza prin care probe se confirmă circumstanțele indicate în acțiunea civilă.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare au stabilit că după citirea testamentului, cu omiterea prepoziției „din”, dispozițiile acestuia au un conținut clar și coerent, din care rezultă indubitabil că Chiril Pavlov a dorit ca averea care-i va aparține la ziua decesului, inclusiv bunurile imobile din str. XXXXX mun. XXXXX, să-i revină Iuliei Pavlova.

Astfel, au conchis instanțele de judecată ierarhic inferioare că testamentul întocmit de Chiril Pavlov la 4 noiembrie 2013, înregistrat sub nr. 10921, a fost autentificat cu respectarea tuturor condițiilor generale și speciale de întocmire a actelor juridice autentice și prin urmare, este valabil.

La 27 februarie 2020, prin intermediul Oficiului Poștal, Janna Pavlova, reprezentată de avocatul Iurie Alexa a declarat recurs împotriva deciziei din 4 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că, în esență, argumentul ei în favoarea necesității declarării nulității testamentului constă în imposibilitatea determinării certe a condițiilor testamentului.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare au indicat că admit existența neclarităților privind esența testamentului, însă prin judecări proprii, subiective și

arbitrare au făcut o interpretare a acestuia în favoarea unei părți din litigiu, constatând existența unor greșeli tehnice.

A subliniat că a invocat un șir de norme legale imperative, în temeiul cărora testamentul este nul (consecința prevăzută de lege), cu toate acestea prima instanță nu a luat în considerație aceste norme, nu a dat apreciere acestora în coraport cu textul testamentului și greșit a invocat lipsa argumentelor de drept ce se referă la nulitatea actului juridic, ignorând prevederile normelor citate în acțiune și anume, art. 1449 alin. (1) și 1469 alin. (2) Cod civil.

Prima instanță a soluționat cauza nu în baza normelor legale care guvernează raportul juridic respectiv, ci doar în baza judecărilor subiective proprii, ceea ce este inadmisibil, a ignorat cerințele imperative ale legii și nu a determinat caracterul litigiului între părți, ceea ce în consecință a dus la neaplicarea legii (normelor legale) relevante litigiului.

Judecând cauza în ordine de apel, Curtea de Apel Chișinău s-a limitat cu repetarea argumentelor primei instanțe, menționând că dânsa nu a invocat temei legal pentru declararea nulității testamentului, deși cererea de chemare în judecată și cererea de apel au fost bazate pe prevederile art. 1469 alin. (2) Cod civil, care expres prevede temei de nulitate a testamentului - testamentul este nul atunci când condițiile acestuia nu sunt clare.

Totodată, faptul că se atestă neclaritatea condițiilor testamentului rezultă și din răspunsul și referința notarului Feodora Palic, care deține procedura succesorală după decesul lui Chiril Pavlov și care a constatat imposibilitatea determinării voinței lui Chiril Pavlov.

La 23 martie 2020, în adresa Iuliei Pavlova, avocatului Dionisie Vition, Roman Pavlov, Tatianei Antonevici, notarului Feodora Palic și notarului Oleg Gladîș a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Janna Pavlova, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 141), fiind recepționată de notarul Feodora Palic la 25 martie 2020 și de notarul Oleg Gladîș la 27 martie 2020, ceea ce se atestă prin avizele de recepție anexate la actele cauzei (f. d. 142, 143), corespondența menționată expediată în adresa Iuliei Pavlova, avocatului Dionisie Vition, Roman Pavlov, Tatianei Antonevici a fost returnată de către Oficiul Poștal cu mențiunea „nereclamat” (f. d. 144-146).

La 7 aprilie 2020, prin intermediul Oficiului Poștal, notarul Oleg Gladîș a depus referință la recursul declarat de Janna Pavlova, solicitând respingerea recursului.

Până la data stabilită pentru examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție nu a parvenit referința prin care celelalte părți să-și expună poziția față de temeiurile recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 27 decembrie 2019, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 131), însă careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 27 februarie 2020 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Janna Pavlova, reprezentată de avocatul Iurie Alexa, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Janna Pavlova, reprezentată de avocatul Iurie Alexa, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a

probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Janna Pavlova, reprezentată de avocatul Iurie Alexa urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Janna Pavlova, reprezentată de avocatul Iurie Alexa.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Galina Stratulat

Nicolae Craiu